

TRƯỜNG ĐH KHXH&NV
KHOA/BỘ MÔN NGÔN NGỮ HỌC

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

1. Thông tin chung về môn học:

- Tên môn học:

tên tiếng Việt: Ngôn ngữ học và Lý thuyết dịch thuật

tên tiếng Anh/tiếng khác (nếu có): Linguistics and Theories of Translation

- Mã môn học:

- Môn học thuộc khối kiến thức:

Đại cương ☐		Chuyên nghiệp ☒			
Bắt buộc ☐	Tự chọn ☐	Cơ sở ngành ☐		Chuyên ngành ☒	
		Bắt buộc ☐	Tự chọn ☐	Bắt buộc ☐	Tự chọn ☒

2. Số tín chỉ: 2

3. Trình độ (dành cho sinh viên năm thứ 1,2...)

Sinh viên cần phải nắm vững kiến thức ngôn ngữ học cơ bản về từ vựng học, cú pháp học và phong cách học trước khi đăng ký học môn học này.

4. Phân bố thời gian: 30 tiết (1 TC = 15 tiết lý thuyết hoặc 30 tiết thực hành)

- Lý thuyết: 20 tiết

- Thực hành: 5 tiết

- Thảo luận/Thuyết trình nhóm: 5 tiết

- Các hoạt động khác: (bài tập, trò chơi, đố vui, diễn kịch, xem phim, ...): 0 tiết

- Tự học: 10 tiết

5. Điều kiện tiên quyết:

- Môn học tiên quyết: Ngôn ngữ học Đối chiếu, Từ vựng tiếng Việt, Ngữ pháp tiếng Việt, Phong cách học

- Các yêu cầu khác về kiến thức, kỹ năng: có trình độ một trong các ngoại ngữ Anh, Pháp, Nhật, Hàn, Trung tương đương B.

6. Mô tả vắn tắt nội dung môn học:

Nội dung môn học bao gồm những kiến thức về dịch thuật, những khái niệm cần biết, những hình thức và thủ pháp trong dịch thuật cũng như vấn đề lỗi thường thấy trong biên/phiên dịch. Ngoài ra, nội dung môn học còn bao hàm việc so sánh đối chiếu tiếng Việt và các ngôn ngữ trong quá trình dịch. Phần cuối môn học cung cấp một số kỹ thuật và phương tiện cần có phục vụ dịch thuật, cũng như vấn đề dịch tự động – một lĩnh vực mới thuộc chuyên ngành Ngôn ngữ học máy tính.

7. Mục tiêu và kết quả dự kiến của môn học:

- Mục tiêu: Môn học này nhằm cung cấp những cơ sở và nguyên tắc cần thiết trong dịch thuật, những kiến thức về các hình thức chuyển dịch (biên dịch và phiên dịch) khác nhau, các lý

thuyết dịch thuật cũng những các kỹ năng cần thiết trong nghiên cứu và thực hành dịch thuật, trên cơ sở kiến thức ngôn ngữ học đã có.

- Kết quả dự kiến/chuẩn đầu ra của môn học: Sau khi hoàn tất môn học, sinh viên có thể:
- + Nhớ được kiến thức liên quan đến dịch thuật, các khái niệm và quan điểm trong dịch thuật
- + Mô tả/trình bày được các kiến thức liên quan đến dịch thuật
- + Phân tích, đánh giá được các lỗi cơ bản phát hiện được trong quá trình dịch thuật
- + Áp dụng được các thủ thuật dịch thuật nhằm giảm thiểu lỗi trong quá trình dịch
- + Áp dụng các hình thức và thủ thuật dịch thuật một cách phù hợp vào công tác biên/phiên dịch

8. Quan hệ chuẩn đầu ra, giảng dạy và đánh giá:

STT	Kết quả dự kiến/Chuẩn đầu ra của môn học	Các hoạt động dạy và học	Kiểm tra, đánh giá sinh viên
1	Nhớ được kiến thức liên quan đến dịch thuật, các khái niệm và quan điểm trong dịch thuật	GV thuyết trình SV thuyết trình	Nội dung trình bày Kiểm tra giữa và cuối kỳ
2	Mô tả/trình bày được các kiến thức liên quan đến dịch thuật	GV thuyết trình SV thuyết trình	Nội dung trình bày Kiểm tra giữa và cuối kỳ
3	Phân tích, đánh giá được các lỗi cơ bản phát hiện được trong quá trình dịch thuật	SV thực hành, làm bài tập	Nội dung bài tập
4	Áp dụng được các thủ thuật dịch thuật nhằm giảm thiểu lỗi trong quá trình dịch	SV thực hành, làm bài tập	Nội dung bài tập
5	Áp dụng các hình thức và thủ thuật dịch thuật một cách phù hợp vào công tác biên/phiên dịch	GV thuyết trình SV thực hành, làm bài tập	Nội dung trình bày Kiểm tra giữa và cuối kỳ

*Ghi chú:

- Bảng dưới đây áp dụng đối với các chương trình đào tạo tham gia đánh giá theo Bộ tiêu chuẩn AUN-QA hoặc khuyến khích đối với các môn học chuyên ngành
- PLO viết tắt của thuật ngữ tiếng Anh “Program Learning Outcomes” (Kết quả học tập của chương trình đào tạo)

STT	Kết quả dự kiến/Chuẩn đầu ra của môn học	Các hoạt động dạy và học	Kiểm tra, đánh giá sinh viên	Kết quả học tập của chương trình đào tạo (dự kiến)		
				Kiến thức	Kỹ năng	Thái độ
	VD: <i>Mô tả/trình bày được</i>	<i>GV thuyết trình Thảo luận nhóm SV thuyết trình</i>	<i>Kỹ năng trình bày Ý kiến hỏi đáp Kiểm tra giữa kỳ</i>	<i>PLO1</i>	<i>PLO2</i>	<i>PLO3</i>

9. Tài liệu phục vụ môn học:

- Tài liệu/giáo trình chính:

(1) Nguyễn Thượng Hùng (2005), *Dịch thuật: từ lí thuyết đến thực hành*, NXB Văn hoá Sài Gòn

(2) Nguyễn Hồng Côn (2004), “Cơ sở ngôn ngữ học của nghiên cứu dịch thuật và bộ môn Dịch thuật học”, *Tạp chí Ngôn ngữ*, số 11.

- Tài liệu tham khảo/bổ sung:

(1) Mai Ngọc Chừ, Vũ Đức Nghiệu, Hoàng Trọng Phiến (1987), *Cơ sở Ngôn ngữ học và tiếng Việt*, NXB Giáo dục.

(2) UBKHXHVN (1983), *Ngữ pháp tiếng Việt*, NXB KHXH, 1983.

(3) Hữu Đạt (2001), *Phong cách học tiếng Việt hiện đại*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.

(4) Nguyễn Văn Khang (chủ biên, 2002), *Tiếng Việt trong giao tiếp hành chính*, NXB Văn hoá thông tin

- Trang Web/CDs tham khảo

10. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên:

Thời điểm đánh giá	Tiêu chí đánh giá/ Hình thức đánh giá	Phần trăm	Loại điểm	% kết quả sau cùng
Giữa kỳ	<ul style="list-style-type: none"> - Chuyên cần - Thuyết trình - Hoạt động thực hành trên lớp - Kiểm tra giữa kỳ 	10 % 10 % 10% 70% 100%	Điểm giữa kỳ	30%
Cuối kỳ	<ul style="list-style-type: none"> - Chuyên cần - Thuyết trình - Hoạt động thực hành trên lớp - Thi cuối kỳ 	10 % 10 % 10% 70% 100%100%	Điểm cuối kỳ	70%
				100% (10/10)

Thang điểm 10, điểm đạt tối thiểu: 5/10

- Xếp loại đánh giá (GV tự xây dựng)
- Hướng dẫn hình thức, nội dung, thời lượng và tiêu chí chấm điểm (GV tự xây dựng)
- Hướng dẫn về rubrics chấm điểm (GV tự xây dựng tùy đặc thù môn học/ngành học)

11. Yêu cầu/Quy định đối với sinh viên

11.1. Nhiệm vụ của sinh viên

- Sinh viên phải đi học đúng giờ quy định
- Tham dự tối thiểu 80% thời gian lên lớp
- Tuyệt đối không được sử dụng điện thoại, các thiết bị không liên quan đến giờ học
- Đọc tài liệu và chuẩn bị cho mỗi buổi học trước khi vào lớp
- Thường xuyên kiểm tra khu vực cung cấp tài liệu của giáo viên trên mạng để cập nhật yêu cầu học tập
- Chuẩn vị thuyết trình và tham gia thực hành và thuyết trình theo nhóm

11.2. Quy định về thi cử, học vụ

- Không có kiểm tra bù giữa kỳ và cuối kỳ
- Nộp tiểu luận trễ trong vòng 1 tuần sẽ bị trừ 30% số điểm
- Trường hợp đạo văn, không trích dẫn nguồn sẽ bị coi là không bao gồm ý đó trong bài luận
- Trường hợp quay cóp khi thi sẽ bị xử lý theo quy định của Nhà trường

11.3. Quy định về lịch tiếp SV ngoài giờ và liên hệ trợ giảng (nếu có)

12. Nội dung chi tiết môn học: viết chi tiết tên chương, tiết, mục; chẳng hạn:

Chương I: TỔNG QUAN VỀ LÝ THUYẾT DỊCH

1. Dịch thuật và vai trò của dịch thuật
2. Các kiểu dịch thuật
3. Vấn đề tương đương trong dịch thuật
4. Vai trò và những yêu cầu về người dịch

Chương II: CÁC PHƯƠNG PHÁP VÀ THỦ PHÁP DỊCH THUẬT

1. Các phương pháp dịch thuật
2. Các thủ pháp dịch thuật
3. Lỗi thường gặp trong dịch thuật
4. Đối chiếu tiếng Việt và một số ngôn ngữ

Chương III: DỊCH TỪ, NGỮ

1. Đặc điểm từ và ngữ trong tiếng Việt
2. Đối chiếu từ và ngữ trong tiếng Việt với một số ngôn ngữ
3. Phương pháp chuyển dịch từ và ngữ
4. Bài tập thực hành

Chương IV: DỊCH THÀNH NGỮ, TỤC NGỮ VÀ CÂU

1. Đặc điểm thành ngữ, tục ngữ và câu trong tiếng Việt
2. Đối chiếu thành ngữ, tục ngữ và câu trong tiếng Việt với một số ngôn ngữ
3. Phương pháp chuyển dịch thành ngữ, tục ngữ và câu
4. Bài tập thực hành

Chương V: TỔ CHỨC DỊCH THUẬT VÀ HỖ TRỢ TRONG DỊCH THUẬT

1. Tổ chức dịch thuật
2. Khái niệm dịch máy và các phương tiện hiện nay
3. Vấn đề nhận diện văn bản và lời nói trong dịch tự động
4. Phân tích các phần mềm dịch tự động hiện nay

13. Kế hoạch giảng dạy và học tập cụ thể:

Tuần	Số tiết trên lớp	Nội dung bài học	Hoạt động dạy và học Hoặc Nhiệm vụ của SV	Tài liệu cần đọc (mô tả chi tiết)
1	5	Chương 1: 1. Dịch thuật và vai trò của dịch thuật 2. Các kiểu dịch thuật	- SV đọc tài liệu - GV thuyết trình	Nguyễn Thượng Hùng (2005) Nguyễn Hồng Côn (2004) Hữu Đạt (2001)

		<p>3. Vấn đề tương đương trong dịch thuật</p> <p>4. Vai trò và những yêu cầu về người dịch</p>		
2	5	<p>Chương 2:</p> <p>1. Các phương pháp dịch thuật</p> <p>2. Các thủ pháp dịch thuật</p> <p>3. Lỗi thường gặp trong dịch thuật</p> <p>4. Đối chiếu tiếng Việt và một số ngôn ngữ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SV đọc tài liệu và thuyết trình - GV thuyết trình 	<p>Nguyễn Thượng Hùng (2005)</p> <p>Nguyễn Hồng Côn (2004),</p>
3	5	<p>Chương 3:</p> <p>1. Đặc điểm từ và ngữ trong tiếng Việt</p> <p>2. Đối chiếu từ và ngữ trong tiếng Việt với một số ngôn ngữ</p> <p>3. Phương pháp chuyển dịch từ và ngữ</p> <p>4. Bài tập thực hành</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SV đọc tài liệu và thuyết trình - GV thuyết trình - SV làm bài tập thực hành tại lớp 	<p>UBKHXHVN (1983)</p> <p>Mai Ngọc Chừ, Vũ Đức Nghiệu, Hoàng Trọng Phiến (1987)</p>
4	5	<p>Chương 4:</p> <p>1. Đặc điểm thành ngữ, tục ngữ và câu trong tiếng Việt</p> <p>2. Đối chiếu thành ngữ, tục ngữ và câu trong tiếng Việt với một số ngôn ngữ</p> <p>3. Phương pháp chuyển dịch thành ngữ, tục ngữ và câu</p> <p>4. Bài tập thực hành</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SV đọc tài liệu và thuyết trình - GV thuyết trình - SV làm bài tập thực hành tại lớp 	<p>UBKHXHVN (1983)</p> <p>Mai Ngọc Chừ, Vũ Đức Nghiệu, Hoàng Trọng Phiến (1987)</p> <p>Nguyễn Văn Khang (2002)</p>
5	5	<p>Chương 5:</p> <p>1. Tổ chức dịch</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GV thuyết trình - SV tìm hiểu phần mềm 	

	thuật 2. Khái niệm dịch máy và các phương tiện hiện nay 3. Vấn đề nhận diện văn bản và lời nói trong dịch tự động 4. Phân tích các phần mềm dịch tự động hiện nay	và khảo sát kết quả dịch máy	
--	--	------------------------------	--

Trưởng Khoa

TP. Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 5 năm 2014
Trưởng Bộ môn

Người biên soạn

Đình Lư Giang

*** Ghi chú tổng quát:**

Trường hợp đề cương môn học cần được phát cho sinh viên hoặc môn học chỉ có một GV tham gia giảng dạy thì có thể bổ sung ngay từ đầu phần sau đây (đưa lên phần đầu của đề cương):

Giảng viên phụ trách môn học (có thể dùng bảng hoặc không)

Họ và tên: Đình Lư Giang	Học hàm, học vị: Tiến sĩ
Địa chỉ cơ quan: Khoa Văn học Ngôn ngữ Trường ĐHKHXH và NV	Điện thoại liên hệ:
Email: lugiangdinh@gmail.com	Trang web: lugiang.com

Giảng viên hỗ trợ môn học/trợ giảng (nếu có)

Họ và tên:	Học hàm, học vị:
Địa chỉ cơ quan:	Điện thoại liên hệ:

Email:	Trang web:
Cách liên lạc với giảng viên:	Sinh viên có thể liên lạc với giáo viên qua email (lugiangdinh@gmail.com) hoặc qua khu vực cung cấp tài liệu học tập của giáo viên tại lugiang.com
Nơi tiến hành môn học:	(Tên cơ sở, số phòng học)
Thời gian học:	(Học kỳ, Ngày học, tiết học)